

Czigány Zoltán

Az utolsó dióverés

A pap nem hitt nekem. Hiába mondtam, hogy Budapesten, a Bakáts téri templomban, az után, hogy elhangzik, hogy engesztelődjünk ki egymással, megölelik a mellettük állót a hívők, vagy megfogják egymás kezét, és azt se hitte el, hogy a ministránsok nem összekulcsolt, hanem karba tett kézzel állnak az oltár körül. Márpedig így volt, és mindig meséltem is neki erről hajnalonta, mikor tizenévesen Győrbe jöttem nagyapám hűgához, Bözsi nénihez nyaralni. Hatkor keltem, mentem a templomba ministrálni, ahol alig voltak hívők, és még a plébános se hitt nekem, a mise után aztán a boltba indultam vásárolni, végigpattogtattam a járdán egy zöldessárga teniszlabdát, erről aztán már a sarkon túl tudták, hogy érkezem, keksz- és vízszag volt, jött a nagy gyárból és a három folyóból, bár egy hét múlva már külön-külön is ismertem a Rábca, a Rába és a Duna szagát, visszafelé, a trafik előtt mindig találkoztam azzal a bottal járó nénival, akit végül tízforintos néninek neveztem el, mert minden reggel adott nekem tíz forintot, vettem valami édességet magamnak a pénzből, aztán befordultam a virágos udvarba, amiben vagy négy-öt egymáshoz épített lakás állt, és Bözsi néni mellett éppen Yvette mamája lakott, a kisgyerekével magára hagyott fiatal lány, nekem néni, akibe szerelmes lettem, és talán ő sem vetett meg engem, hiszen, mikor a ferde pincelejáró átforrósodott faajtaján feküdtem, sokszor odajött hozzám, diót vagy barackot hozott, csak, mikor föltápászkodtam, és a gyönyörű szemébe néztem, akkor ugrott föl, hogy sietnie kell a kicsijéhez vissza. Láttam, hogy a diófa figyel minket. Ekkor aztán visszafeküdtem a ferde deszkaajtóra, rágtam a diót, néztem az udvar virágait, és a lábam alatt gurigáztam az ezerkiláncszázhetvennyolcas, argentinai foci világbajnokság hivatalos emblémájával ellátott gumilabdát, aminek még nem sok hasznát vettem, mert a templom melletti iskolához tartozó focipályán csak egyedül rugdostam, a világbajnokság pedig még nem is kezdődött meg, még nem tudtam, hogy milyen lassan fog lesétálni a pályáról Törőcsik András, és néhány perccel később Nyilasi Tibor, azt sem, hogy Kesét aztán sokszor látom majd ballagni Pasaréten, ugyanúgy, mint Argentínában, mintha azóta sánta maradt volna. Akkor még én is csak készültem a világbajnokságra, persze volt, ami megszakította ezt a hanyatt fekvé való készülést, például, amikor kimentem a templom, az iskola és a park mellé, és egyedül rugdostam a labdát, vagy ha jöttek Bözsi néni, azaz az én rokonaim, és elmentünk horgászni a Rábcára, de előbb legyet fogtunk Bözsi néni konyhájában, dobozba zártuk őket, aztán a kekszgyáron és a gáton túl, a parton a szemük között fölfűztük őket a horogra, és öklüket fogtunk velük, akiket a Balatonnál később sneciknek neveztek, de hiába, akkor már jól megismertem őket, vagy Pista bácsival sétáltunk Győr utcáin, aki aztán a Rába-hídon egészen elvörösödött, pedig addig is elég vörös volt, és azt mondta, hogy ezt a kioszkot a szemét szovjetek gyűjtötték fel, de nem ez a baj, hanem, amit a püspökségre menekült nőkkel csináltak, ahol lelőtték Apor Vilmost, mert azt mondta, hogy takarodjanak innen, néztem a sárga Rábát a lábunk alatt, aztán a vörös Pista bácsit, akinek elkezdtek csorogni a könnyei, és ha nem is értettem meg, de megéreztem valamit, ez volt az első igazi történelemórám. Vagy, ha Yvette mamája kijött a szomszéd lakásból, pelenkákat teregetett, és néha rám mosolygott, tizenhárom évesen még reménytelennek tűnt ez a körülbelül hét év korkülönbség, kár, jóval később ugyanilyen korkülönbséggel szeretttük meg egymást gyermekeim édesanyjával, de akkor már mi teregettünk, mi küszködtünk, hogy hol lakjunk, miből élünk, nem is várhattam, hogy a deszkán fekvé rám borul egy hét évvel idősebb nő, aztán hazamegy, és mégis vártam, holott tudtam, hogy nem fog megtörténni, fél ettől a néni, csak a szemével játszik, és úgy kapja el a tekintetemet, mint én Zsolttal, vagyis Zsolttól tanulva a legyeket a viaszosvásznon. A pap néha áthívott a lakásába, és a diavetítőjéről kegyhelyek képeit vetítette, eléggé untam, a miséit jobban élveztem, a három hívőnek szóló hajnali prédikációit is, meg maga a szertartás, a csengetés, a ministránsruha is nagyobb élmény volt, mint a lefüggönyözött szobában, félsötétben ülni, a pincelejáró verőfényessége helyett, állandóan Yvette mamája látásának reményben és eredményében, de azért jutott erre is, arra is idő, a baj csak az, hogy ezt az egész területet mára ledózerolták, és Bözsi néni is meghalt már régen.

Sose vertek meg úgy, mint ott, a parkban, a templom mellett. Az argentinás labdával játszottam, mikor egy kisebb csapat fiú jelent meg a tér szélén. Egy darabig ácsorogtak, aztán elindultak felém. Az egyik fiú zsákot cipelt a vállán, de annál nagyobb elszántsággal lépkedett. Megkérdezték, hogy megnézhetik-e a labdámat, aztán azt, hogy mért gondoltam én, hogy ők el akarják lopni, mit képzelek róluk? Aztán nekem ugrottak, elkezdtek verni, különösen jól sikerült a zsákos fiúnak, aki a háta mögé lendítette a zsákot, és azzal csapott rám. Hallottam a zörgésből, hogy dió van benne. A kezem is belemélyedt, ha védekezni próbáltam. Üldögéltek a parkban néhányan, néha feljűk pillantottam, de ők nem néztek rám. Futni is próbáltam, de a fiúk lefogtak, hogy a diózsákkal tovább lehessen verni. Jött egy házaspár, babakocsit toltak, és csak nagyon lassan közeledtek hozzánk a kavicsos úton, aztán a nő hirtelen futni kezdett felénk, és kiabálni, hogy mit képzelsz, már megint elcsavarogtál? Még egy-két csapást kaptam, közben vártam, hogy melyik fiút rángatja el a nő, de egyiket sem, hozzám lépett, fölhúzott a földről, talán még a nadrágomat is leporolta, és kézen fogva elvitt a babakocsiig. Semmi baj, mondta halkán, megvárjuk míg elmennek. Ácsorogtunk

a parkban hármásban, a negyedik feküdt, közben a labdámat is odarúgta az egyik fiú, aztán tényleg elmentek. Akkor a babakocsis nő megsimogatta a fejemet, és azt mondta megint, hogy nem baj, az ilyen dolgokat túl kell élni, el fog múlni. A férje megkérdezte, hazakísérjenek-e, de mondtam, hogy nem kell, itt lakom, vagyis itt nyaralok a templommal szembeni házban. A nő még egyszer megsimította a fejemet, aztán tovább tolták a babakocsit. Bözsi néni kapubejárója előtt épp a plébánossal találkoztam. Láthatta, hogy kissé össze vagyok zúzva, mert azonnal megfogta a kezem, és megkérdezte, hogy mi történt. Elmondtam neki, igaz, nehezen, mert én sem tudtam pontosan, mi történt: ha a labdát akarták volna elvenni, rég megtehették volna, engem teljesen fölösleges volt püfölni. Aztán mondtam az ismeretlen babakocsisokat, akik úgy tettek, mintha hozzájuk tartoznék, és így mentettek ki a fiúk közül. A Jóisten segítségével, mondta a pap, aztán még azt is hozzátette, hogy vannak ilyen megpróbáltatások, túl kell őket élni, el fog múlni. Bözsi néni borogatást tett a fejemre, és azt mondta, semmi baj, el fog múlni, a fő az, hogy túléltem. Zsolti is ott volt, mondta, hogy minden elmúlik, holnap pedig megint megyünk öklére. Mikor kifeküdtem a pincedeszkára, Yvette mamája már mindent tudott Bözsi nénitől. Odajött hozzám, lehajolt, és megpuszilta a homlokomat, úgy, hogy közben mindkét mellét láttam a blúza kivágása alatt. Minden elmúlik, gondoltam én is, és így lett.

Nyírfalvi Károly

Vigasz

A veszteségből visszanyerhető, mit eddig elszórtál, nem hagyja lankadni pillantásod, tekinteted egy már-már elhagyott, elfeledett tárgy, mozdulat iránt. Ott akkor azután csomagolni kezdesz, nem hagyod el a tájat, a vidéket, magadba vonulsz vissza, félsz minden mások által feltett kérdéstől. Immár egy éve alig szólsz. Beszélsz, de az is elsiklik szavaim mellett. Tudom én, hogy működik ez. Dolgok, melyek csak magukban, egyedül végezhetők. Bárki szerethet jól, legjobban, előtte is szégyelled magad. Beburkolózol ruháidba, kis motyód magadhoz szorítva indulsz.

Négy fal között asztal, szék és ágy, lavór, lámpa, a megszokott fordulatok réseiben reménykedsz még.

Vakokhoz hasonlatos ez az elvonulás, ahogy bőröd alá rejtőznél, elvermelnéd magad. A téboly valami más. Valami, ami nem volt még, valójában sosem történik meg.

Lelked otthona felbolydult méhkas. Levelekre nem válaszolsz. Elébe mész a percnek, egy csendes hajnalon kilépsz a tájba, hogy bizonyos idő múlva visszatérj, helyébe lépve a lopva összegyűjtött tárgyi emlékeknek.

Így lesz:... mint hazug filmekben, s akkorra már enyészet és penész lepi az időt.

Peron

Nagybátyám emlékének

Itt állok ólomnehéz léptekkel mérhetetlen közelségben, hogy már látni sem bírtok, nincs erőm indulni. Szavakra szakad a hosszú fonál, az előszobára gondolok, ahogy ajtót nyit, a hihetetlen rendre, a porszívóra a kezében.

Aztán a kalapácsra, a szögekre, valamit mindig megjavít velük, jó sokat belever, hogy már örökös darab, miképp a jelenléte.

Hétvégén töltött paprika, mellé madártej, üvegből sör a forró nyárban, a műhelyben két biciklijavítás között .

A majré emléke is meglegyint a hátsó ülésen, miközben levágja a kanyarokat vidáman a hegyi utakon hazafelé.

Ezekre gondolok, szívemből szögek állnak ki, mert ő elment, én meg indulni nem tudván, nem engedem el oda, honnan nincs visszaút...

Itt állok ólomnehéz léptekkel mérhetetlen közelségben, hogy már látni sem bírtok, nincs erőm indulni.